

Diari portaveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

L'Església i l'Estat

Aquesta setmana s'està discutint al Congrés les relacions que l'Església ha de tenir amb l'Estat. Plet difícil i de mal arranjar, i no precisament perquè el plet en sí mateix sigui insoluble, sinó per nombrosos privilegis i interessos creats que tota modificació de *statu quo* establert ha de perjudicar.

Avui ja és acceptat, fins pels mateixos catòlics, la separació de l'Església i de l'Estat, però aquest principi en la seva aplicació pràctica, pot quedar tant desvirtuat que segons com es solucionés, més que un desventatge podria convertir-se en la conquesta de nous privilegis per part de l'Església; car entenem que si la separació només vol dir, com suposen alguns catòlics, la no imiscuició de l'Estat en els afers eclesiàstics, però que, en canvi, l'Església ha de disfrutar de tots els privilegis com fins ara, la seva situació fóra molt més ventajosa que en el règim de patronat de la monarquia.

Nosaltres entenem que l'Estat no deu ni pot tenir religió, i que, per tant, s'ha d'establir un règim d'absoluta llibertat de cultes, i que les despeses de cada religió les han de pagar els seus respectius fidels.

Ara bé; davant del fet de l'Església oficial de l'extingida monarquia s'ha de treure el sou d'una manera definitiva, o bé s'ha de respectar als usufructuaris actuals?

En general i principalment els grans sous creiem que s'haurien d'abolir respectant, però, els sous d'aquells vells sacerdots que no tinguessin altres mitjans de vida.

En quan a les ordres religioses no veiem el problema tant complicat com molts volen suposar, i la solució que proposa l'Esquerra Republicana de Catalunya ens sembla la més justa i eficaç.

Dissolució de totes aquelles ordres parasitàries i respectar aquelles altres que es dediquen a Beneficència, i fer tributar per les tarifes generals totes les ordres que es dediquen a indústries determinades.

Com deix entreveure l'esmena de l'Esquerra, aquesta tolerància només duraria mentre l'Estat anés omplint tots aquells buits que la monarquia expressament havia descurat i que n'havia fet seció a les

ordres religioses per tal de donar-los un motiu que justificués llur existència.

Tenim la seguretat, però, que no caldria que l'Estat dissolgués cap ordre, car elles mateixes es dissoldrien, si es comencés una vigorosa política de laïcització absoluta de tota la beneficència i de l'ensenyança.

Es una idea falsa que té el poble i que la monarquia tenia interès en conservar, el creure que el regir cases de Beneficència és un sacrifici de les ordres religioses; i que ells als seus col·legis donen més bona ensenyança.

Cal desfer aquests errors i assabentar tothom que la beneficència, com l'escola en tots els seus graus ha de deixar d'ésser una funció d'empreses privades i han d'estar a càrrec de les corporacions públiques. I aquestes han de tenir cura

d'aixecar els locals necessaris i formar el personal tècnic que calgui per tal d'organitzar com s'escau tots aquests serveis.

Prou hàbits de religiosos i religioses que deambuleixin per les cases de beneficència i entre mig dels nens i nenes, els quals mai no estan supeditats a la corporació de la qual cobren i depenen, sinó dels directius de llur ordre, els quals aprofiten els seus subordinats per serveis que no interessin a la corporació que els utilitza.

Creem cossos d'infermeres i bons mestres, aixequem els edificis que calguin, i per res no necessitem la caritat ni l'ensenyament d'una gent que mai no estan al servei dels interessos i necessitats generals del país, sinó que treballen sota la disciplina d'una societat nomenada catòlica, apostòlica i romana, l'ambició de la qual no és altra que abatre el poder de cada poble, per tal de proclamar-se mestressa dels destins de tota la humanitat.

El servei militar-voluntari

No és solament el servei militar voluntari el que hauríem de voler per casa nostra; el que hauríem de demanar, fóra la destrucció total del militarisme, a l'ensem que caldria fer campanya perquè en prenguessin exemple totes les altres nacionalitats. Fins aleshores sols d'aquesta manera, seria com la veritable concòrdia i la somniada federació mundial es podrien fer. Ara, però, per dissort, els pobles i els homes no pensem de la mateixa manera.

Fixem-nos solament amb Espanya; tots sabem bé prou que en plena dictadura de Primo de Rivera, mentre els del nord-oest propugnaven fins a la violència, per no anar a l'Àfrica, els del Centre, de cop i volta i al crit de "viva la pàtria", ofegaven la protesta dels del nord-oest i contra la nostra voluntat anaven tots junts a invadir casa dels altres.

Tots sabem, també, prou que mentre els catalans són sortejats per al servei militar, cada bola que surt de l'urna és una maldicció—maldicció que fins ara ha estat pel rei, però que d'ara en endavant seria per la República si aquest règim no donés satisfacció en aquesta qüestió—; en canvi els d'allà, es peren amb goig veure's sortejats i i cada número que surt l'interessat se'l planta a la gorra i amb ell es passeja per la ciutat.

Els catalans hem tingut sempre l'esperit de llibertat; la nostra gloriosa història no registra actes de conquesta, la qual cosa demostra que sempre propugnem pel què és nostre.

Catalunya no ha agafat mai les armes per invadir casa dels altres, però en canvi, les ha sabut agafar per defensar la nostra sagrada independència. De la mateixa manera que un temps s'alçaven tots, dones i homes, per defensar la pàtria en perill, ara i mil voltes hi tornariem si calia.

Per sort, l'esperit bèl·lic no és sentit; l'home està per la pau i no per la guerra. Ara que els catalans acaronen la seva llibertat, no hem d'anar a soldat per força. Almenys, si no es pot destruir el militarisme, que s'aboleixi d'una vegada el servei militar obligatori.

MOLLO

Foment Nacionalista Republicà

Avui dissabte, dia 10

A les 10 nit

CONFERENCIA

pel Diputat a Corts

Sr. Josep Terradellas

Tema:

"Impressions dels darrers debats parlamentaris"

"Pedretes" i no "floretas"

Els nostres dilectíssims amics (no ens podem estar d'emprar, tractant-se d'ells, qualificatius afectuosos) de "Les Circumstàncies", ens han tirat una pedreta. No ens han fet mal, però. Sortint de les seves mans, més aviat ens ha fet l'efecte d'una suau carícia.

El lamentable, és que, de rebot, ha tocat a un altre que ben tranquil s'estava al seu clos.

Quina intenció deurà tenir l'es-

timat col·lega, quan parlant de *qualitat* i de *quantitat* diu que els de Foment, en quant a aquesta darrera són tants o més que a la Casa del Poble, encara que a vegades no ho sembli?

Ja sabem que els nostres amics, són pobres en quantitat, però rics en qualitat; i són tant devots de l'egotisme, que res no els importa de menysprear el company que ha ajudat a encimbellar-los. Desagraïdets i tot?

ANUNCIANTS:

"FOMENT" ES EL DIARI
QUE US CONVE.